

עפ"ת 8611/03/23 - אחמד שרים נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

עפ"ת 8611-03-23 שרים נ' מדינת ישראל
12 יולי, 2023

לפני	כבוד השופט אינאס סלאמה
מערער	אחמד שרים
	ע"י ב"כ עוה"ד ר. אסדי
נגד	מדינת ישראל
משיבה	ע"י פרקליטות מחוז חיפה

פסק דין

1. לפני ערעור על החלטת בית משפט השלום לתעבורה בחדרה, בהמ"ש 9430-02-23 מיום 1.3.23, במסגרתה דחה בית המשפט קמא את בקשתו של המערער להארכת מועד להישפט בגין הודעת תשלום קנס מס' 90524852549 (להלן גם: "הדו"ח") שנרשמה לחובת המערער בגין עבירה של אי ציות לאור אדום ברמזור מיום 14.8.2022.
2. בבקשה שהגיש המערער לבית המשפט קמא, התבקש בית המשפט להאריך את המועד להישפט בטענה כי המערער מעולם לא קיבל לידיו את הדו"ח, לא ביצע את העבירה ולא שילם את הדו"ח. עוד נטען כי הארכת המועד נדרשת על מנת למנוע עיוות דין, בשים לב לטענה כי אחיו נהג ברכב, וכי "בכל מקרה מדובר באיחור קל של פחות מ-30 יום".
3. המשיבה בתגובתה לבית המשפט קמא התנגדה לבקשה, תוך שטענה כי הדו"ח נשלח למבקש בדואר רשום לכתובתו המעודכנת במשרד הפנים וכי הוא לא נדרש על ידו. משכך, קמה חזקת מסירה. אשר לטענה כי אחיו של המערער נהג ברכב, הפנתה המשיבה לפסיקה לפיה "אין בעצם הטענה כי אחר נהג ברכב (גם אם צורף תצהירו של נהג אחר) כדי לבסס חשש לעיוות דין ולהצדיק את הארכת המועד להישפט, ואי היעדרות לבקשה להסבת קנס על שמו של האחר אינה מבססת חשש לעיוות דין".
4. בית המשפט קמא בהחלטתו הדוחה את הבקשה קבע, כי בשים לב לחזקת המסירה ולעובדה כי דבר הדואר לא נדרש על ידי המערער, עובר הנטל למערער להראות כי מחדלו אינו תוצאה של הימנעות מכוונת, אלא כי מדובר בסיבות שאינן תלויות בו. המערער "לא עשה דבר וחצי דבר כדי לברר את נסיבות המסירה הנטענת מול הדואר". לעניין עיוות הדין נקבע, "כי אין בטענת הסבה כדי להוות עילה לעיוות דין".

5. המערער מאן להשלים עם החלטת בית המשפט קמא. בהודעת הערעור חזר על טענותיו כפי שנטענו לפני בית המשפט קמא והוסיף, כי הוא אף הצהיר בפני בית המשפט קמא כי לא קיבל שום הודעה לסור לדואר כדי לקבל את הדו"ח, "ולא קיבל מסרון לטלפון הנייד שלו כפי שהדואר החל לנקוט לאחרונה". הוא הדגיש, כי צירף תצהיר מפורט של אחיו שמודה כי נהג ברכב בזמן שארוסתו של האח נכחה עמו ברכב. בית המשפט קמא, כך לפי המערער, "לא התייחס לטענות מהותיות של ההגנה הן בדבר האיחור הקל, והן בדבר עיוות הדין".

6. בדיון לפני חזר ב"כ המערער על נימוקי הערעור וציין, כי מדובר באיחור קל של חודש וחמישה ימים, והפנה לפלט של המרכז לגביית קנסות אשר הונפק "באותו יום" בו הוגשה הבקשה. רוצה לומר, כי לא היה שיהיו מצדו של המערער בפנייה לבית המשפט מאז נודע לו לראשונה על הדו"ח. הסנגור שב והפנה לנסיבות האישיות והמשפחתיות של המערער לעניין אירועי האלימות שהופנו כלפי משפחתו, ואשר הביאו לכך כי נבצר מהמערער ומשפחתו לגור במקום קבוע מחשש לחייהם. הוא הדגיש כי הוגש תצהיר מפורט של הנהג בפועל ברכב. בסוף טיעונו ביקש הסניגור לאפשר לו להגיש "אישורים של הדואר" התומכים בטענתו לעניין "השיבושים בדואר".

7. ב"כ המשיבה התנגדה לערעור וטענה, כי החלטת בית המשפט קמא בדיון יסודה. שכן, לא הוצגו נסיבות ממשיות וקונקרטיות לשיהיו וכאשר הטענה כי איש הדואר חושש להיכנס למקום מגוריו של המערער באום אל פאחם אינה עולה בקנה אחד עם העובדה כי הכתובת הרשומה היא בחיפה ולשם נשלח הדואר. בשים לב לחזקת המסירה ולזמן שחלף, הרי שהסבת הדו"ח אותה מבקש המערער לבצע, נובעת מהרצון שלו להתחמק מסנקציות בשים לב להרשעותיו הרבות.

דיון והכרעה

8. לאחר שנתתי דעתי להודעת הערעור על נספחיה ולטענות הצדדים לפני, להודעה המאוחרת על צרופותיה, ולאחר שעיינתי בתיק שהתנהל לפני בית המשפט קמא, נחה דעתי כי דין הערעור להתקבל, וזאת לפני משורת הדין ונוכח מכלול הנסיבות בתיק אשר בהצטרפותן יחד יש כדי להטות את הכף אל עבר קבלת הערעור.

9. תחילה וכידוע, תקנה 44 לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974 (להלן: "**התקנות**"), קובעת כי בעבירות תעבורה עליהן חל סעיף 239'א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "**החסד"פ**") ובעבירות קנס, רואים את ההודעה על ביצוע העברה או ההודעה לתשלום קנס כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו 15 ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, "זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב המנעותו מלקבלן". בענייננו, הוכח כי הדו"ח נשלח למערער בדואר רשום ועל כן קמה חזקת מסירה.

10. חזקת המסירה הנ"ל, מעבירה את הנטל לכתפיו של המערער להוכיח כי ההודעה לא התקבלה על ידו מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעות מלקבלה. מאחר ומאישור המסירה עולה כי הדואר בענייננו "לא נדרש", קרי- המערער נמנע לכאורה מלקבל את הדואר, הרי שהנטל הרובץ על שכמו אינו של מה בכך ועליו להראות כי אכן לא נמנע מקבלת הדואר, וכי אי קבלתו נבעה מסיבות שאינן תלויות בו.

בכגון דא, המערער העלה טענות רבות לעניין מצבה המיוחד של משפחתו, היעדר כתובת קבועה והצהיר כי לא קיבל מעולם הודעה לסור לדואר. טענותיו אלה של המערער דינן להידחות מכל וכל, שכן מאישור מעקב המשלוחים שהמערער בעצמו צירף להודעה המאוחרת (מיום 16.6.2023), עולה כי הושארו עבורו **שתי הודעות** לסור לקבלת הדואר הרשום (שנשלח בכלל לכתובתו בחיפה ולא באום אל-פחם כפי שנטען). אלא שהדואר לא נדרש בידי הנמען, קרי - המערער, ולכן הוחזר למשטרה. חרף טענתו של המערער כי לא התקבלה כל הודעה לסור לקבלת הדואר הרשום, הרי שהאישור של הדואר סותר טענה זו, ומכאן שלא עלה בידו לסתור את חזקת המסירה והיא עומדת בעינה.

11. אלא שבכך אין די. שכן, אף אם לא הוכח כי הדואר לא התקבל אצל המערער, עדיין ניתן לבחון האם מתקיימים נימוקים מיוחדים שיש בהם כדי להצדיק את הארכת המועד. בתיק זה שוכנעתי כי מתקיימים טעמים מיוחדים כאלה. זאת, בשים לב למשך הזמן הקצר באופן יחסי של האיחור בפנייה לבית המשפט (יחסית למועד האחרון לתשלום הדו"ח), משך הזמן המידי כמעט של אותה פנייה (יחסית למועד הנפקת דף המידע של המרכז לגביית קנסות), ולקיומו של תצהיר נהג מפורט לעניין נהיגתו ברכב ונסיבות נהיגה זו.

בהגיעי לתוצאה זו, לא התעלמתי מאשר נקבע לא פעם בפסיקה, כי טענה להסבה או טענה כי אחר נהג ברכב, אין בה **כשלעצמה** כדי לבסס חשש מפני עיוות דין. ראו לדוגמה; רע"פ 9580/11 **יוסף נ' מדינת ישראל** (27.12.2011) ופסק דיני בעפ"ת 2047-09-22 **סלומן נ' מדינת ישראל** (24.10.2022). יחד עם זאת, מכלול הנסיבות בתיק זה כמפורט לעיל, הביאו אותי לתת את מעמד הבכורה להסבת הדו"ח על שם הנהג בפועל, על פני הרשעתו של הבעלים הרשום - הוא המערער (מכח סעיף 229 (ח2) לחסד"פ).

12. השורה התחתונה מכל האמור היא, **שדין הערעור להתקבל והמועד להישפט מוארך בהתאם למבוקש.**

מזכירות בית המשפט תשלח פסק דין זה לצדדים כמקובל.

ניתן היום, כ"ג תמוז תשפ"ג, 12 יולי 2023, בהעדר הצדדים
(בהסכמתם).

